

kunna nora um sín peningagrúnn.

Eisini foroyiskir arbeiðsmenn og fiskimenn líða undir kreppuni, ið voldað er av kapitalistum og kapitalistandanum. Hettar eiga teir at leggja sær í geyma, sjálvt um vit ongar kapitalistar hava í Foroyum — í hesum døgum.

Nú vil eg ikki siga, at Foroyingar hava sjálvir voldað ta kreppu, vit nú eru staddir í, og eg vil geva p. Q. í »Foroyatíðindí« rætt, tá hann skrivur: »Lad os række hinanden Haanden og holde sammen, og lad os møde kritiske Tider og andre Beskikkelser, som maatte blive os beskaaret, i Sammenhold og Enighed, saa kommer vi nok over det altsammen.« Hesi orð eru væl søgd; men í somu grein skrivur p. Q. nokur orð, sum eg vil endurrita og dvelja eitt sindur við. Fyrst skrivur hann: »Den alvorlige Situation, vi for Tiden befinder os i, er saamaend ingenlunde seregen for Færoernes Vedkommende! Over den hele Verden hersker en Depression, som er alle og enhver bekendt, hovedsagelig forarsaget af Overproduktion. Der er blevet produceret meget mere, end hvad der forbruges.« Seinni skrivur p. Q.: »Millioner af Mennesker kæmper en haablos Kamp og gaar til Grunde af — Hunger.« Eg mátti spyrja meg sjálvan, tá eg læs hesi orð, um p. Q. er javnaðarmáður; tí tað er eyðsæð, at ífall p. Q. við hesum orðum ættar at forvara kapitalistandan, so hevur p. Q. ikki skilt tað, ið hann sjálvur skrivur. Tí er tað sagt, at »der produceres meget mere, end hvad der forbruges«, hvi mega tá »Millioner af Mennesker kæmpe en haablos Kamp og gaar til Grunde — af Hunger«? Er hetta ikki prógv fyrri tí, at samfelagini torvast eina broytan, soleiðis at øll menniskjur kunna hava sama rætti til ávøxtur jarðarinnar, so at ávøxturin verður javnaður til tess, at eingin nýtist at hungra.

Tað er tápuligt at siga, at í Foroyum eru eingir kapitalistar, og at tí er óneyðugt at tosa um kapitalistar og kapitalistanda. Slíkt setur eingin fram utan tann, sum vil viljeiða foroyiskir fiskimenn og arbeiðsmenn og rura teim í svøvn. Foroyiskir fiskimenn og arbeiðsmenn duga tibeit so frætt á at skyna, at teir duga at siggja atvoldin til, at fjoldin av fólki líður neyð, og ein partur hungur ihel, samstundis sum óvikið er av matvørum í verðini. Latum okkum hugsa okkum, at hesi víðurskifti vóru í eini bygd ella í eini oyggj, t. d. her í Foroyum, at summi doyðu í hungri, meðan ein partur av fólkinum hevði óvikið av øllum slagi og livdi í stuttleika og yvirflóð. Mundu vit tá hildið, at tað var rætt? Tað gjørdu vit ivaleyst ikki. Hvussu kunna vit tá halda tað vera rætt, at ein partur av fólkinum úti í verðini hevur óvikið av øllum slagi og enná brennur kornið, meðan ein

stórur partur líður neyð og doyri í hungri?

Tann sum ikki sær henda órættin, hann hevur annaðhvørt sett kikarin fyrri tað blinda eygd, ella hyggur hann íggjøgnum kapitalistbrillurnar, og fær vísa sum kunnugt hvítt tað, sum av sonnum er svart.

Eitt rotíð træ ber rotnan ávøxtur. Tað er allmanna kunnugt. Og tann, sum við óspiltum eygum lítur seg kring um heimin, hann fær av sonnum at siggja, at kapitalistandin er rotin og ber rotnan ávøxtur. Ella við øðrum orðum, kapitalistandin er av tí illa og er orsakin til alt tað illa, sum vit nú hava at berjast imóti.

Eg vil enda við teim orðum, sum p. Q. skrivaði í »Foroyatíðindí«: »Lad os række hinanden Haanden og holde sammen«. Ja latum okkum rætta hvørjum øðrum hondina og rudda kapitalistandan burtur, so verður alt ódrísi her á foldum.

J. H. Danbjørg.

Høpisleyst.

«— hin flokkurin, ið er undir umsjón av stat, loting og kommunu, hevur eina, eftir okkara forholdum, ovstóra lón, fri hús yvirhoyur, ein heilt kortan og stuttan arbeiðsdag og á ellisdrum fær hann »pensione« — ellisstyrk.»

(»Oystein« í »Foroya Social-Demokrat« 20. oktober 1931).

Hvor ið hin flokkurin er, ið sipast til í omanfyri standandi broti, er ikki ringt at fata, tað er m. a. skúlaáttarar, jarðaður, læknar, sýslumenn o. s. fr., teir ið lóntir eru av tí allmenna — fólkinum — fyrri at virka í fólksins tænastu, og tað tykist at vit, ið lona hesum monnum, skulu lona teim á ein so høpisleysan hátt, at tað sviður at okkum sjálvum, her er nakað fyrri Foroya fiskimenn at fáa broytt.

Kanna vit eftir, á hvønn hátt hesir menn verða lóntir, so finna vit, at teir vera lóntir eftir donskum lónstígum og ikki eftir foroyiskum; men ársinntaka foroya fiskimanna er ikki nær so stór, sum t. d. danska fiski-

PARTAFELAGIÐ HAVNAR TIMBURHANDIL TELEFON 250 TÓRSHAVN TELGR. TIMBUR

Besti svenski viður — Kryðsfinér.

Alt annað byggjutilfar.

Biligaðu prisir.

Landbrugskursus.

Der vil aller i Vinter kunne afholdes nogle korte Kursus med Foredrag om Landbrug med Fjerkreavl og Havebrug m. m. De bygger, der ønsker Foredragskursus, bedes om snarest at henvende sig til undertegnede Formand for Centraludvalget for Foredragskursus.

Det forudsættes, at der stilles Lokale til Raadighed til saadanne Kursus med Lys og om nødvendigt Varme.

M. Winther-Lützen,
Thorshavn.

man. Heldur ikki er tað teir av stati, lóglingi og sóknum lóntu menn, ið halda Foroya landi uppi, tvørturímóti, tað eru helst teir menn, ið einki vírið skapa, ið fáa fri hús, ellisstyrk, umframt høgur lónir, meðan teir, ið vírið skapa, fáa ofta illa nokk tað dagliga breyði. Fiskasolan, ið halda skal meininga manni uppi, er so út av lagið ringt, at tann peningur, har kemur inn, er hvorki til at liva ella doyggja av hjá fiskimonnum, og tað er ikki teimum av tí allmenna lónaðu monnum fyrri at takka, at o. u. 2500 hvalir eru dripnir her á landi í ár, so at fólk kring um staðir ikki doyri beinleiðis í hungri. Tað tykist at vera so beinleiðis rangvørgt, at teir menn, ið gera tað moguligt fyrri fólki at liva her á landi, skapa tað vírið, ið er grundarlag fyrri allari keyp og solu, skulu ongan annan studna fáa frá tí allmenna í teirra harðvunna yrki fyrri hús og heim, framtíð og eydnu, enn at koma undir sakforarhendur og fáa fri hús úti á markini, ellisstudningurin: inn á kommunu. Soleiðis er okkara leið frá vogguni til grøvuna; á 14da ári verður byrjað at skapa vírið, fyrri at samfundandið kann liva, men sjálvur fáa vit bert ein lítlan lut av okkara egnu ognum, meðan teir menn, ið einki vírið skapa, liva væl av okkara skapti vírið.

Høpisleysari kann tað væl ikki vera.

»Vit kunnu ikki hava ongar lærarar, sýslumenn ella prestar, læknar ella jarðaður o. s. fr., verður sjálvandi frambildið, og tað er rætt nokk; men hví týma menn ikki at vera til skips, men velja heldur t. d. at vera skúla-

lærarar? Er tað ikki tí, at skipslívið er so út av lagið ringt og gevur so lítið av sær; meðan eitt læraraembætti tryggjar manninum góðar inntøkur og peningalig sorgarfríð ellisár? Mær kemur tað fyrri, at fleiri eru teir, ið lera til lærarar fyrri inntøkur skyld, enn tað er fyrri uppaling av børnum o. s. fr.

Hettar óskilið má broytast skjótt og brátt, tað kann ikki bert verða Foroya fiskimenn, ið eru noyddir vegna ringar tíðir at nýta minni pening, tí vit ongan pening fáa; hjá okkum fiskimonnum skifta tíðirnar, tó vísir tað seg at vera til tað verra fyrri hvørt stigið, meðan teir av tí allmenna lónaðu hava somu góðu tíðir ár undan ári.

Her má ein broyting koma í. Lón teirra foroyisku embætismanna má lónast eftir foroyiskum lónstígum.

Streymur.

Mulighed for Fiskesalg i Danmark.

Interview med Mægler M. Mørk.

Mægler M. Mørk kom med S/S. »Islande« hjem fra sin Danmarksrejse, hvor han har arbejdet for Afsetning af færøsk Saltfisk og Klipfisk. Vi træffer ham umiddelbart efter hans Hjemkomst og spørger om Resultatet af hans Rejse.

— Endnu havde jeg ikke tænkt at udtale mig offentligt om dette Spørgsmaal, men paa Deres Forespørgsel skal jeg foreløbig dog udtale, at min Rejse har haft stor Betydning for det fremtidige Salg af færøsk Salt- og Klipfisk i Danmark, og er der i saa Henseende gjort et saa godt Forarbejde, at Realiseringen af Salget eller Salgs-

metoden heror paa vore egne Fiskeafskibere.

— De har saaledes været godt modtaget, kan vi forstaa?

— Ja, jeg mødte allesteder den største Elskværdighed og Forekommenhed, hvor jeg henvendte mig, ligesom de respektive Organisationsrepræsentanter ogsaa viste mig stor Forstaaelse, bortset fra enkelte Storgrosserer. Men staar de færøske Købmænd her enige med mig om denne Salgsmetode, vi er inde paa, vil ingen af disse Storgrosserer være i Stand til at lægge os de mindste Hindringer i Vejen, og vi kan trygt se Fremtiden i Møde, da et Storsalg af færøsk Fisk er sikret.

— Hvad kostede Klipfisken i København, da De rejste hjem?

— Den kostede i Detail 2 Kr. kg. en gros kostede den fra 70 Øre og opefter. Af disse Priser vil jeg haabe, at de færøske Fiskeeksportører vil kunne forstaa, hvor umuligt det er at indarbejde Fisk med Fortjeneste til Producenterne, Fiskerne og Tilberedningsarbejdet, ved at benytte den gamle Salgsmetode.

— Hvad syntes man dernede om den færøske Fisk?

— Udmærket. Det forbausede Offentligheden at erfare, hvor meget mere Næringsstof der er i den færøske Fisk i Forhold til andre Fødevarer.

— Saa De er godt tilfreds med Turen?

— Ja absolut. Og for vor Fiskeeksport vil den, som sagt, betyde et stort Fremskridt, blot vi herhjemme staar enige.

x.

Úr Foroyum.

Tórshavn.

Politisk Møde.

De socialdemokratiske Repræsentanter i Lagtinget, P. M. Dam og M. S. Viðstein, redegjorde i Lordags, paa et af Partiet arrangeret offentligt Møde i Thors-havn, for Aarets Lagtingsarbejde.

M. S. Viðstein talte om det landbrugsmæssige og det sociale Arbejde, medens P. M. Dams Foredrag særligt drejede sig om kulturelle og økonomiske Sager, hvoriblandt Taleren ogsaa redegjorde for Socialdemokratiets Stilling til Regeringens 10-Aars Plan.

Derefter blev Ordet stillet frit og der udveksledes en Del Bemærkninger mellem Sambands-partiets Representant Johs. O. Joensen og Indlederne.

Referat i næste Nr.

Fiskemarkedet.

20.—10.—31.

Genue: Paa Grund af varmere Vejir er Markedet forbigeende slappet. Betydeligt Udbrud af billig, ægte Labrador Style trykker Priserne. Priser (Lire pr. 100 kg) for islandsk Labrador Style 190, for islandsk store og smaa Saltfisk 165. Fra Tyskland »Toapanie« n.e. 80 Tons grønlandske Fisk, fra Frankrig »Rossini« 7 1/2 Tons, fra Holland »Deucalion« 7 1/2 Tons.

I. O. G. T.

»Sverri kongur« hevur samkomu á Foroya Fólkháskúla sunnudagin 1. november kl. 4.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður miðvikudagin komandi kl. 8. s. p.